

Poezja baroku

Naborowski, Morsztyn, Sęp Szarzyński — vanitas, konceptyzm, antyteza

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 11 pkt

Czas: 15 min

5 zadań · 11 punktów · 15 minut · bez pomocy · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się trafność, poprawność językowa i pisownia.

Zadanie 1. (0–3)

OTWARTE

Wpisz autora utworu.

1. „Do trupa” — _____
2. „Krótkość żywota” — _____
3. Sonet I „O krótkości i niepewności na świecie żywota człowieka” — _____

Odpowiedź: 1. Jan Andrzej Morsztyn; 2. Daniel Naborowski; 3. Mikołaj Sęp Szarzyński**Rozwiązanie:** Poeci polskiego baroku: Naborowski, Morsztyn, Sęp Szarzyński.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Zadanie 2. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Czym jest konceptyzm?

- A.** rezygnacją z rymów
- B.** pisanem gwarą ludową
- C.** wiernym naśladowaniem przyrody
- D.** dążeniem do zaskakujących, kunsztownych pomysłów i paradoksów w poezji

Odpowiedź: **D****Rozwiązanie:** Barok ceni pomysłowość — koncept.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Z kim według Sępa Szarzyńskiego toczy walkę człowiek (Sonet IV)?

- A.** z Fortuną i bogami
- B.** z królem
- C.** z Tatarami
- D.** z szatanem, światem i ciałem

Odpowiedź: **D****Rozwiązanie:** Życie to bój o zbawienie.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Zakreśl właściwą literę.

1. Marinizm to poezja prosta i ludowa. — **P / F**
2. Motyw vanitas przypomina o przemijaniu. — **P / F**
3. Naborowski w „Krótkości żywota” używa wyliczenia. — **P / F**
4. Barok to epoka kontrastów i niepokoju. — **P / F**

Odpowiedź: 1. F; 2. P; 3. P; 4. P

Rozwiązanie: Poezja baroku.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Przeczytaj fragment. Jaki środek stylistyczny zastosowano? Co wyraża?

Dźwięk, cień, dym, wiatr, błysk, głos, punkt, żywot ludzki słynie.

Daniel Naborowski, „Krótkość żywota” (fragment)

Odpowiedź: np. Wyliczenie (asyndetyczne) metafor; wyraża ulotność i nicość ludzkiego życia — motyw vanitas.

Rozwiązanie: 1 pkt — odpowiedź na pierwsze pytanie; 1 pkt — odpowiedź na drugie pytanie.

Punktacja:

1. **1 pkt** — odpowiedź na pierwsze pytanie
2. **1 pkt** — odpowiedź na drugie pytanie

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (11 pkt)

11–10 pkt: bardzo dobry · 9 pkt: dobry · 8–7 pkt: dostateczny · 6–5 pkt: dopuszczający · 4–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.